

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴

دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر

پایانی اول ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۲

نام درس: علوم و فنون ادبی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

کلاس: دهم

نام دبیر: آقای کوهی

رشته تحصیلی: علوم انسانی و معارف

ساعت شروع امتحان: ۱۰ صبح

تعداد برگ سؤال: ۲ صفحه

شماره:

بارم	ردیف	
۴	الف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۱- فارسی باستان را کاملاً شرح دهید. ۲- زبان پهلوی زبان چه سلسله پادشاهی است و به چه ناحیه ای تعلق داشته است؟ ۳- چه آثاری از شعر پهلوی بر جای مانده است و موضوعات آن ها چیست؟ ۴- چهار دولتی که در سه قرن اول هجری به توسعه زبان فارسی کمک کردند نام ببرید. ۵- این کتاب توسط عده ای از دانشوران خراسان نوشته شد. نام و موضوع این کتاب را بنویسید. ۶- هر یک از موضوع های زیر به کدام قلمرو تحلیل متن مربوط است؟ الف) معنی واژگان ب) معنی و متن پیام ج) نقش کلمه د) وزن و قافیه
۶	ب	آرایه های ادبی ۷- در بیت های زیر نمونه های واج آرای و واژه آرای را بنویسید. الف) گوشه گرفتم ز خلق و فایده ای نیست گوشه ی چشمت بلای گوشه نشین است ب) ما چون ز دری پای کشیدیم امید ز هر کس که بریدیم بریدیم ج) سر او است ما آسان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست د) عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست من که یک امروز مهمان توام فردا چرا ۸- واج آرای -- از محسوس تر است. ۹- در اشعار و عبارت های زیر سجع را بیابید و انواع آن را مشخص کنید. الف) پادشاهی او دست زینده و خدایی اوراست در خورنده ب) محبت را غایت نیست از بهر آن که محبوب را نهایت نیست. پ) فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب دارای عزمی است متین و طبعی کریم ت) من مانده ام مهجور از او دیوانه و رنجور از او گویی که نیشی دور از او در استخوانم می رود ث) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود ۱۰ ارزش ادبی کدام یک از ادبیات و عبارات زیر بیشتر است و چرا؟

ردیف	بارم
ج	عروض و قافیه ۱۱- در بیت های زیر چه حالتی را به خواننده منتقل می شود. (با توجه به وزن و آهنگ) الف: ما همه چشمیم و تو نور ای صنم چشم بد از روی تو دور ای صنم ب: زمین آور از سم اسپان به جوش به ابر اندر آمد فغان و خروش ۱۲- درباره تاثیر وزن و عاطفه هر چه می دانید بنویسید. ۱۳- واج و هجا را تعریف کنید. ۱۴- واژه های زیر را یک بار با حذف همزه و یک بدون حذف همزه تقطیع هجایی کنید. الف) شب افروز ب) دل انگیز ۱۵- بیت های زیر را به خط عروضی بنویسید و تقطیع هجایی کنید و علامت هجایی را قرار دهید. الف) تاریخ تحمل نکنی گنج نبینی تا شب نرود صبح پدیدار نباشد ب) عجب نیست از گل که خندد به سروی که در این چمن پای در گل نشینند
	تحلیل متن نظم و نثر ۱۶- با ذکر دلیل بنویسید که چرا دو مصراع زیر هم وزن است. " بشنو از نی چون حکایت می کند از جدایی ها حکایت می کند " ۱۷- جمله های مسجع بسازید که هر سه نوع سجع در آن باشد. ۱۸- با توجه به دو بیت زیر پاسخ دهید. "چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن که می گویند ملاحان سرودی اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد خشکسالی " الف) بیت چه پیامی دارد ب) چند فعل در بیت داریم ج) در چه صورت دجله خشک می گردد ۱۹- در بیت "بشنو از نی چون حکایت می کند از جدایی ها شکایت می کند." واژه قافیه و ردیف و و حروف اصلی را مشخص کنید.